

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Београд, 15. 11. 2024.

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 2624/1 од 19. 9. 2024. године именоване смо за чланице Комисије за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор вишег лектора за ужу научну област Германистика, предмет Савремени немачки језик, који је објављен у листу „Послови“ бр. 1113-1114 од 9. 10. 2024. године. Комисија има част да Изборном већу Филолошког факултета поднесе следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за избор вишег лектора за ужу научну област Германистика, предмет Савремени немачки језик, пријавила се једна кандидаткиња, Наташа Вукајловић.

Наташа Вукајловић је уз пријаву на конкурс приложила следећу документацију: биографију, библиографију, оверену копију дипломе, оверену копију дипломе мастера, извод из Матичне књиге рођених, уверење о држављанству, потврду о неосуђиваности, копије објављених научних и стручних радова, насловне странице и странице са импресумом превода и лекторисаних радова.

Наташа Вукајловић је рођена 15. 11. 1974. у Београду. Основну и средњу школу похађала је у Берлину, Београду и Франкфурту. На Филолошки факултет у Београду уписала се 1994. године, а студије немачког језика и књижевности завршила је у мају 1999. с просечном оценом 8,81. Мастер студије је окончала у јануару 2009. године с просечном оценом 9,60 и одбрањеним радом на тему *Semantische Relationen*. Поред немачког, течно говори и енглески језик, а служи се и француским и италијанским језиком.

Од окончања основних студија, тј. од академске године 1999/2000 Наташа Вукајловић запослена је непрекидно на Катедри за германистику Филолошког факултета,

где је у својству лектора и вишег лектора за предмет *Немачки језик* до сада држала вежбе из следећих предмета: *Превођење са српског на немачки језик* на првој и трећој години студијске групе за Немачки језик и књижевност, *Савремени немачки језик – главни предмет* на првој и четвртој години студијске групе за Немачки језик и књижевност и *Савремени немачки језик – помоћни предмет* за студенте прве и друге године свих студијских група Филолошког факултета на програму *Језик, књижевност, култура*. Кандидаткиња је у последњих десет година координаторка предмета *Савремени немачки језик 1-2 – главни предмет*, на којем изводи наставу интегрисаних вештина немачког језика као страног, за студенте прве године студијске групе за Немачки језик и књижевност. Према резултатима студентских евалуација, достављеним од стране Одсека за студентска питања Филолошког факултета, рад Наташе Вукајловић на предмету *Савремени немачки језик – главни предмет 1-2* оцењен је изузетно високим оценама, и то: 4,72/5,00 у зимском семестру 2023/24. и 4,66/5,00 у летњем семестру 2023/24. године, 4,96/5,00 у зимском семестру 2022/23. и 4,97/5,00 у летњем семестру 2022/23. године, 4,88/5,00 у зимском семестру 2021/22. и 4,66/5,00 у летњем семестру 2021/22. године.

За предмет *Немачки језик као изборни предмет* кандидаткиња је осмислила и реализовала у потпуности нови програм, заснован на дугогодишњем искуству рада са студентима хетерогених студијских група и познавању проблема с којима се они сусрећу; овај програм омогућио је студентима да значајно унапреде своја постигнућа у немачком језику, а сарадницима у настави да од 2014. године изводе наставу према иновираним и осавремењеним програму.

Заједно с колегиницама с Катедре за германистику израдила је и нов наставни курикулум за предмете *Савремени немачки језик 1-8*, у складу са Заједничким европским оквиром за живе језике, и тренутно се бави његовим даљим усавршавањем, како би студенти, унапређујући своја практична језичка знања, могли боље одговорити на све комплексније академске и професионалне захтеве који се пред њих постављају. У периоду реализације хибридног модела наставе, који укључује комбинацију традиционалне и онлајн наставе, од марта 2020. године до данас, Наташа Вукајловић учествује у осмишљавању нових метода, техника и стратегија наставног рада, као и у конципирању, спровођењу и реализацији парцијалних провера знања путем мулти платформе. Поред тога, кандидаткиња је током дужег низа година прикупљала и дидактизовала аутентичне

прилоге за наставу аудирања, уз израду пропратних задатака, надомешћујући на тај начин недостатак адекватног уџбеника са аудио материјалом који би у потпуности одговарао потребама академске наставе немачког језика.

У настави једнаку важност придаје развијању како продуктивних, тако и рецептивних вештина, а нарочито инвентивним и оригиналним методама за побољшање комуникативне компетенције студената. Истражујући разне могућности којима се може унапредити ова вештина, Наташа Вукајловић је, између осталог, годинама прикупљала и примењивала у настави комуникативне игре разноврсног типолошког карактера, испитујући реакције студената, тежећи објективно мерљивом побољшању језичке компетенције, превазилажењу страха од усменог изражавања и повећању мотивације за учењем. Прикупљене и адаптиране игре објавила је у сарадњи с колегиницом Зораном Козомарић, наставником за предмет Немачки језик на Факултету музичке уметности у Београду, у књизи под називом *Spiel mit! Sprechspiele für kommunikativen Deutschunterricht*. Ова збирка, која обухвата више од четрдесет комуникативно и кооперативно оријентисаних и дидактизованих игара за наставу немачког језика на основном, средњем и напредном нивоу, представља изузетно користан и у нашој стручној литератури јединствен приручник, намењен наставницима немачког језика, али и осталих страних језика у основним и средњим школама.

Од 2012. године Наташа Вукајловић као коауторка задатака и реализаторка курса учествује у спровођењу онлајн програма за припрему кандидата за студије немачког језика на Филолошком факултету. Кандидаткиња се осим тога перманентно стручно усавршава у области дидактике и методике наставе немачког језика. Посебно је заинтересована за активности усмерене ка развијању и унапређивању усменог изражавања на страном језику уопште а посебно немачког језика као страног, у циљу елиминисања препрека због којих многи ученици и студенти не успевају да овладају вештином говора на задовољавајућем нивоу. Осим тога, кандидаткиња се интересује и за интеркултурни приступ и развијање интеркултурне компетенције, који подразумева не само учење језика, већ и усвајање експлицитних и имплицитних знања које ће студентима омогућити да развијају толерантан однос спрема припадника других језичких и етничких заједница и да у контакту са изворним говорницима остварују комуникацију лишена неспоразума и кршења језичких и других конвенција. У неколико последњих година кандидаткиња је

посветила нарочиту пажњу, и као предавач и као истраживач, једном релативно новом а глотодидактички изузетно занимљивом феномену, и то групи тзв. *Fernsehkinder*, тј. особама које су страни (у овом случају немачки) језик научиле у раном детињству изван институционалног и инструкционог контекста, захваљујући медијима какав је у првом реду телевизија, а у последње време и интернет.

Наташа Вукајловић је објавила је већи број стручних и научних радова – један приручник за наставнике, неколико научних радова и превода са немачког језика на српски и са српског на немачки језик, а урадила је и неколико квалитетних лектура и коректура текстова на немачком језику. Осим тога, редовно учествује у својству референта на семинарима и стручним усавршавањима професора немачког језика, у земљи и у иностранству (Румунија 2011, Аустрија 2016). Поред већ приказаног компендијума наставних игара *Spiel mit! Sprechspiele für kommunikativen Deutschunterricht* (2009), кандидаткиња је ауторка или коауторка следећих научних радова:

- 1) Vukajlović, N. (2011). Analiza pojma Jugo kao stereotipa u medijskom diskursu švajcarskih dnevnih listova. *Folia linguistica et litteraria. Časopis za nauku o jeziku i književnosti*, 5, Nikšić: Filozofski fakultet, 7-19, доступно на: <http://www.folia.ac.me/image/foia5.pdf>.

Овај рад на основу богатог корпуса тематизује стереотипну одредницу *Југо(вић)* у медијском дискурсу швајцарских дневних новина, њен настанак, контекст у којем се јавља, импликације које има по положај особа са простора бивше Југославије у швајцарском друштву и могућности за њихову адаптацију на ново друштвено окружење.

- 2) Вукајловић, Н. (2011). Разлози студената за страх од усменог изражавања на немачком језику. У: *Савремена проучавања језика и књижевности. Зборник радова са III научног скупа младих филолога Србије одржаног 12.3.2011. године*. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет: 331-340, доступно на <http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/izdavastvo/zbornici/2012%20III%20skup%20mladnih%20filologa%202011%20knjiga1.pdf>.

Рад испитује разлоге који код студената немачког као изборног језика на Филолошком факултету проузрокују страх од усменог изражавања на немачком језику. Ауторка овде

трага за одговором на питање да ли та врста страха, заједно са факторима бројности групе и различитих нивоа знања, негативно утиче на развијање комуникативне компетенције. Анализа показује да страх није нужно фактор који онемогућава развој ове вештине, већ може и мотивисати студенте да се више труде и брже напредују у учењу немачког језика.

3) Vukajlović, N. i Žerajić, A. (2012), Stereotipi o ciljnom jeziku i kulturi u učenju nemačkog jezika. U: *Језици и културе у времену и простору 1. Тематски зборник*. Нови Сад:

Филозофски факултет у Новом Саду, 379-387, доступно на:

https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/JEZICI%20I%20KULTURE%20U%20VREMENU%20I%20PROSTORU_12.pdf

Рад истражује стереотипе везане за Немачку и учење немачког језика ученика различитог узраста и мотивације, као и институционално-образовног оквира (основна школа, филолошке гимназије, Филолошки факултет, курс немачког језика). Резултати су показали да ученици који језик уче мотивисано и током дужег временског периода не показују мању склоност ка стереотипизацији, већ да су одређене, како позитивне тако и негативне предрасуде толико уврежене да их испитаници прихватају као релативно непромењиву чињеницу.

4) Vukajlović, N. (2012). Међујезички утицај и лексички transfer из српског (L1) и енглеског (L2) у немачки језик (L3). *Анали Филолошког факултета*, 1, 24, 251-270.

Рад се бави лексичким трансфером из српског и енглеског језика у писаним радовима – завршним тестовима након прве и друге године учења немачког као изборног предмета на Филолошком факултету. Резултати показују да је међујезички утицај енглеског на немачки, као што је и очекивано, знатно израженији него утицај српског језика.

5) Vollstädt, N., Popovic, J. i Vukajlovic, N. (2020). Fernsehkinder - Fernsehkonsum als Zugang zur deutschen Sprache und Kultur. U: Кацјан, В., Јазбес, С. Лескович, А., Кућиш, В. (при.): *Бриџе преко мостова у настави страних језика и преводацтва*. Хамбург: Verlag Dr. Kovač, 111-129.

У раду се истражују специфичности студената германистике који су немачки језик до поласка на факултет учили искључиво преко телевизије, начини на које су усвајали

немачки језик и изазови са којима се суочавају и они и њихови предавачи. Посебно се испитује у којој мери су путем телевизије стекли и интеркултурна знања, вештине и увид у немачку културу уопште.

6) Popovic, J., Vukajlovic, N. i Vollstädt, N. (2021). Fernsehkinder an der Universität Belgrad.

Informatologia, 1-2, 54, 22-33, доступно на:

https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=366600

Рад истражује феномен категорије студената немачког језика познате под термином "*Fernsehkinder*", дакле оне који су немачки језик учили гледањем немачких телевизијских канала од најранијег узраста. У њему се приказују подаци о њиховом процентуалном уделу у односу на укупан број студената Катедре за германистику Филолошког факултета у Београду, избору садржаја које су током детињства и младости пратили и усвајали, количини и обиму изложености немачком језику путем телевизије као медија, као и разлици у компетенцијама и дефицитима ових студената у односу на студенте који су немачки језик учили у институционалним оквирима.

Кандидаткиња је објавила следеће преводе:

1. Rajić, Lj. (2000). Die Sprache in der Zukunft. In: Barbara Kunzmann-Müller (Hrsg.): *Die Sprachen Südosteuropas heute*. Frankfurt/M: Peter Lang, 200-208. (превод на немачки).

2. Tornov, Z. (2012). Neželjeni kontakti. Међујезички и културни контакти румунског и словенских језика и њихово обезвређивање. *Interkulturalnost*, 3, 65-77. (превод на српски са коментарима).

3. Ernst, A. (2012). *Haben Sie Kleingeld? Iate li sitno?* Београд: Глосаријум. (превод на српски језик, у коауторству са Зораном Козомарић).

4. *Osnovni kurikulum Medicine bola za evropske medicinske fakultete* (2017). <https://www.europeanpainfederation.eu/wp-content/uploads/2017/10/Kerncurriculum-%C3%9Cbersetzung.pdf> (превод на српски језик).

5. *Osnovni kurikulum za sticanje specijalističke diplome iz medicine bola* (2017). <https://www.europeanpainfederation.eu/wp-content/uploads/2017/10/Prevod-kurikulum-postgrad.pdf> (превод на српски језик).

Осим наведених објављених превода, кандидаткиња Наташа Вукајловић ауторка је и два превода универзитетских предавања и јавних наступа:

1. prof. dr Sofija Miloradović (2023). *Soziale Schichtung der Sprache: Zu einigen aktuellen Formen der Kommunikation und Identifikation unter den Jugendlichen in den urbanen Zentren Serbiens*. Предавање на Катедри за славистику Универзитета у Бечу (превод на немачки језик).

7. prof. dr Sofija Miloradović (2023). *Institut für serbische Sprache der Serbischen Akademie der Wissenschaften und Künste*. Историјат Института за српски језик САНУ (превод на немачки језик).

Наташа Вукајловић је и више наврата је била лектор или коректор за преводна издања на немачком и српском језику:

1. Novaković-Lopušina, J., Durbaba, O. (2000). *Deutsch interaktiv – Textbuch und Übungsgrammatik*, Beograd: Društvo za srpsko-nemačku saradnju. (лектура)

2. Uzelac, S., Arsić, J. (2007). *Zbirka tekstova za prevodenje sa srpskog na nemački jezik sa objašnjenjima za II i IV godinu studija*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet. (лектура)

3. Мехта, З. (2008). *Партитура мог живота*, у преводу Зоране Козомарић, Београд: Фондација Београдске филхармоније. (коректура)

4. Petronijević, B. (2015). *Beiträge zur kontrastiven Wortbildung*, Beograd: Jasen. (лектура)

5. Bernig, J. (2018). *In der weißen Stadt* (predgovor: Vladislav Bajac). Beograd: Geopoetika i Konrad Adenauer Stiftung. (lektura i korektura)

Коначно, Наташа Вукајловић је вишеструки учесник стручних усавршавања, семинара и саопштења у земљи и иностранству:

1. О значају примене игара у настави немачког језика, Годишња конференција професора немачког језика, Велика Плана, октобар 2010. године. (учешће на конференцији, са излагањем)

2. Филолошки факултет, Београд: Радионице са проф. Дејвидом Литлом, 1-5. фебруар 2010. године. Теме: ЗЕО и тестирање, Рад са великим групама, Болоња и ЗЕО дескриптори, Европски језички портфолио.
3. Филолошки факултет, Београд: Расправа о реформи студија страних језика, 14-15. април 2010. године.
4. Нови Сад, семинар ДААД-а: Правна терминологија (*Fachsprache Recht*), 26-30. октобар 2010. године.
5. Темишвар, Румунија, семинар ДААД-а: Стручна терминологија у настави (*Fachsprachen im Unterricht*), 20-24. јун 2011. године.
6. Беч, Аустрија, Годишња скупштина Аустријског савеза за немачки као страни језик (Читање у настави немачког као страног језика: *Lesen(d) Lernen – in Deutsch als Fremd- und Zweitsprache*), 8-9. 4. 2016.
7. Ниш, огранак САНУ, *Говор мржње у графитима*. Међународна научна конференција Језик мржње у интерперсоналном и јавном говору, 17.-18. октобра 2023. (учешће на конференцији, са излагањем).
8. Београд, DAAD/ OEAD Иновације у настави намечког као страног језика (*Innovative Wege im FSU Deutsch*), 15.-19. марта 2024. (стручно усавршавање)
9. Онлајн радионица: Дебатовање као наставна техника (*Debattieren als Ausbildungsinstrument*), 12. септембра 2024.

На основу увида у достављену документацију као и приложене радове, Комисија констатује да кандидаткиња испуњава формалне конкурсне услове, у складу са чл. 82 Закона о високом образовању Републике Србије, чл. 131, 137 и 138 Статута Универзитета у Београду, као и чл. 114 и 115 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, којима се предвиђа да у звање вишег лектора може бити изабрано лице са одговарајућим високим образовањем и општим успехом најмање 8 (осам) на основним академским студијама (ова два услова су испуњена кумулативно). Што се тиче испуњености услова који се тиче смисла за наставни рад и објављених стручних односно научних радова и радног искуства у настави, Комисија осим објављених стручних и научних радова, који сведоче о високој професионалној компетенцији колегинице Наташе Вукајловић, позитивно вреднује и њен педагошки ангажман и изврсне резултате које је остварила у

свом двадесетпетогодишњем наставном раду са студентима Филолошког факултета Универзитета у Београду, и то не само захваљујући изузетном познавању немачког језика (на нивоу изворног говорника), већ и вештини неговања коректних колегијалних односа, чиме на најбољи могући начин доприноси успешном раду Катедре за германистку. У досадашњем раду у потпуности је испуњавала захтеве који се постављају пред лектора и вишег лектора за немачки језик, не само успешно припремајући студенте за полагање испитâ, већ и за стицање и усвајање знања и вештина неопходних у будућој каријери. Студенте подстиче на самосталан, партнерски и групни рад, критичко и аналитичко размишљање, као и јасно исказивање и аргументовање сопственог става. Настави приступа одговорно, темељно се припремајући и трудећи се да је осавремени.

На основу наведеног, Комисија закључује да Наташа Вукајловић испуњава све законске и конкурсне услове и предлаже Изборном већу Филолошког факултета да је изабере у звање вишег лектора за ужу научну област Германистика, предмет Савремени немачки језик.

КОМИСИЈА:

др Оливера Дурбаба, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др Анете Ђуровић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др Катарина Кржељ, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду